

ANNEX 3

Exercicis sobre la justícia i la cura (Alumnes de 14-16 Anys), ICE de la Universitat de Barcelona

LA JUSTÍCIA.

1.El mite del carro i els dos cavalls.

L'home és com un carro conduït per dos cavalls i un genet. El cavall negre fa la força bruta però no és dòcil; el cavall blanc és dòcil i estira del carro, amb fermesa, en la direcció que imposa el genet. El genet dirigeix. Quan tots tres: els dos cavalls i el genet, actuen en harmonia conjunta, i no passa que cadascú tira pel seu costat, aleshores hi ha **JUSTÍCIA**.

Tret de Plató (s IV a JC); *El Fedre*.

Justícia, doncs, segons aquest text, vol dir que cada part actua en la seva justa proporció: ni més ni menys. Només així el conjunt funciona bé.

La justícia es representa amb unes balances: tot en la seva exacta proporció i mida.

2. Una altra definició de Justícia.

Justícia vol dir també donar a cadascú el que es mereix
Allò que cadascú es mereix és el seu dret.

Exemple : un treballador té dret a un sou mínim i, per tant, és just (de justícia) donar-li

Podem trobar dos tipus de justícia:

La justícia personal : d'un a un altre. Quan es fa un intercanvi ("tu m'has donat això i jo et dono allò") se nomena justícia commutativa.

La justícia de l'Estat repartint els bens en diferent proporció a cadascú, segons els seus mèrits s'anomena justícia distributiva.

PRÀCTICA 1

Títol:Quan hem de tornar alguna cosa, a canvi, als altres? o quan tenen els altres el dret a rebre-la?

Activitat:llegir el text nº 1 "El mite del carro i els dos cavalls" i nº 2 "Una altra definició de justícia."

Descripció:

Responeu ràpidament, aixecant la ma i parlant tants cops com us donin la paraula.

Què has de tornar a canvi....

De l'amor de l'altre

De la seva amistat

De la seva companyonia

D'un favor

De la venda d'un producte

Del treball que jo faig per preparar una festa per a tots

D'una invitació per menjar

D'una salutació

D'un regal

PRÀCTICA 2

Títol: Com s'han de distribuir les notes? (La justícia distributiva)

Activitat: Llegiu el text nº 2. Elegiu d'un moderador, un portaveu del grup i d'un secretari.

Descripció:

1. Cada grup prendrà una decisió, la raonarà i l'apuntarà al quadern però només pot decidir una opció.
2. Els portaveus de cada grup defensaran posats al mig de la classe, els punts de vista dels seus grups. Vistos els principals arguments, podrà entrar en la discussió la resta de la classe. El secretari apuntarà els principals arguments a la pissarra.

Tema:

Qui creus que té més dret a gaudir de bones notes?

- a. El que estudia molt però li costa.
- b. El que estudia poc però és molt intel·ligent?
- c. El que es porta bé a classe.

LA CURA

1. Què significa “cura” ?

Si busquem en un diccionari el que significa “cura” trobem que vol dir vetllar i preocupar-se personalment pel bon estat de les coses o persones i actuar en conseqüència perquè la persona que té cura se'n fa responsable.

Les persones que actuen amb cura: *ho fan* amb zel, diligència, interès, esment, compte, i remirament i *s'oposen* a les descurades, abandonades, distretes, barroeres, negligents etc.

La cura, com a valor de convivència, significa vetllar personalment per persones que necessiten en un moment determinat el nostre ajut i preocupar-se d'ells. Es diferencia de la solidaritat, perquè la cura exigeix donar-se un mateix a l'altre i no només (com en el cas del 7%) donar “coses”, per exemple diners.

2. La cura entre els hebreus.

Una bella paràbola a l'Evangeli de Lluc diu així:

«Baixava un home des de Jerusalem a Jericó i va caure en mans de lladres que el despullaren, l'azotaren i fugiren, deixant-lo mig mort.

Casualment, baixà un sacerdot pel mateix camí, però, veient-lo, passà de llarg. Així mateix un levita, passant per aquell lloc, el veié també i passà de llarg. Però un samarità que feia camí, va arribar on era i, veient-lo, se'n compadí. S'hi acostà, li va embenar les ferides posant sobre d'elles oli i vi, el feu muntar en la seva cavalcadura, el portà a una fonda i en tingué cura. Al matí següent, traient-se dos denaris, els donà al fondista i li digué: cuida d'ell i el que gastis t'ho pagaré quan torni.»

3. Pot tenir cura qui tot ho calcula amb xifres i no es pregunta per allò fonamental?

«Les persones grans estimen les xifres. Quan parreu amb ells d'un nou amic, mai us pregunten sobre allò fonamental. Mai us diuen: ¿Com és el timbre de la seva veu? Quins jocs li agraden? Col·lecciona papallones? “En canvi, us pregunten “¿Quina edat té? ¿quants germans té? ¿quant pesa? ¿quant guanya el seu pare?” Només aleshores pensen que el coneixen. Si dieu a les persones grans “He vist una preciosa casa de rajoles vermelles

amb geranis a les finestres i coloms a la teulada” no s’imaginaren aquesta casa. Cal dir-les “He vist una casa de cent mil francs” Aleshores exclamaran: “Què bonica és” »

Saint -Euxpery *El petit príncep* cap IV

4. Un exemple tòpic de falta de cura: l'Administració Pública.

És un tòpic a la literatura espanyola del segle XIX i començament del XX el mal tracte de molts funcionaris de l'Administració que havien d'atendre al públic a les finestrelles:

Era comú dir-li a un:

Torni demà, haig de desdejunar-me.

Torni demà, és hora de plegar.

Falta una pòlissa de tres pessetes.

Vostè és retardat mental, ha omplert el full malament. Torni un altre dia.
etc.

O bé:

Tancar-li a un la finestrella “pels nassos”

Xerrar amb l'amiga del que s'ha fet el diumenge, deixant el client esperant

Exclamar: Quins clients tan pesats!

5. Raons per tenir solidaritat i cura.

Pot ser que siguem sensibles i ens agradi tenir a prop nostra persones felices.

Pot ser que ho fem perquè pensem que ens agradaria que els altres, en cas de necessitat, ens ajudessin a nosaltres.

Pot ser que ho fem perquè volem una societat solidària ja que és més segura i agradable per tothom

Pot ser que ho fem senzillament perquè ens han ensenyat a actuar així

Les persones que no han rebut ajut dels demés són també més rebeques ajudar els altres, ja que el seu comportament imita el que ells han viscut

PRÀCTICA 1

Títol: Qui treballa amb cura?

Activitat: Elegir un portaveu per grup.

Descripció:

Llegiu el text 1, 2 i 3 “La cura” i “La cura entre els hebreus”

1. Contesteu les preguntes següents en grup
2. El portaveu després llegirà les respostes a la classe.

Preguntes:

Pot treballar amb cura qui... per què?...

Està mirant el rellotge per veure quant falta per plegar?

Està absort en allò que està fent.

Està pensant en el que cobrarà a final de mes amb aquesta feina.
 No li agrada el que fa però s'hi interessa.
 Treballa "per viure".
 Procura realitzar-se en el treball.

PRÀCTICA 2

Títol: La cura s'oposa a les xifres.

Activitat: Llegiu el text nº 3 de "El Petit Príncep"

Descripció: Penseu en el comportament del samarità en el text 2 i expliqueu perquè una persona que té cura d'una altre no pot pensar com la del text 3.

PRÀCTICA 3

Títol: Abandonem una persona atropellada?

Activitat: Elegir un secretari i, si cal, un moderador.

Descripció:

1. Poseu cinc avantatges de no atendre la persona ferida en la següent història i cinc inconvenients i compareu-los.
2. Treieu després la decisió entre ajudar-la o no.
3. Els portaveus llegiran la decisió del grup i, si hi ha discrepància, es farà un debat, primer de portaveus, amb posterior participació de tothom.

Història

Anem quatre amics a una festa en un cotxe. És de nit. Davant nostre, un vehicle atropella un camperol que creuava la carretera i el vehicle fuig. Hem vist el cotxe que era i recordem vagament la matrícula. La nostra primera intenció és imitar-lo. Però reflexionem... Ens en penedirem després? Què sentirem? Què pensarem? L'atendrem o no?

PRÀCTICA 4

Títol: Com t'agradaria que et cuidessin si et posessis malalt?

Descripció:

1. Poseu com us agradaria que us cuidessin i us tractessin cas d'haver de romandre al llit per haver-vos trencat la columna vertebral en un accident. On voldríeu estar? Com voldríeu ser tractats?
2. En grup voteu la redacció que més us agradi de les escrites pels vostres companys del grup i exposeu-la al mural amb un títol agradable.

PRÀCTICA 5

Títol: La cura a la finestra.

Activitat:

1. Després de llegir el text nº 4: "Un exemple tòpic de falta de cura: l'administració pública", escriviu cada grup dos breus diàlegs: un de falta de cura a l'administració i l'altre de cura.
2. Sortegeu o elegiu quins grups representaran la situació de falta de cura i la situació d'empleats que posen cura a la feina. Cada grup, només pot fer una de les dues representacions escrites.

3. Dins de cada grup, decideix quin alumne representarà cadascun dels papers.

Descripció:

Uns grups representaran en Role -playing la següent situació:

Una senyora de seixanta anys, poc acostumada a la burocràcia, va a la finestrella a pagar una multa de tràfic del seu marit. La senyora pregunta on ha d'anar, què ha de fer, etc. Els empleats no posen cura en el que fan i xerren del darrer partit de futbol; després l'insulten per tonta. La pobre dona ho passa molt malament.

Personatges: la senyora, dos empleats i un conserge.

Els altres grups ho representaran a continuació amb els empleats que posen cura a la seva feina